

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.5.2017
COM(2017) 257 final

2017/0087 (COD)

Balíček týkající se dodržování předpisů

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se stanoví podmínky a postup, jímž může Komise požadovat, aby jí podniky a sdružení podniků poskytly informace týkající se vnitřního trhu a souvisejících oblastí

{SWD(2017) 215 final}
{SWD(2017) 216 final}
{SWD(2017) 217 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Evropa je domovem největšího jednotného trhu na světě¹, kde občané a podniky požívají výhody plynoucí z práva pracovat, studovat, cestovat, zřizovat podniky a poskytovat zboží a služby napříč hranicemi. Toto všechno je doprovázeno zárukami týkajícími se ochrany zdraví, bezpečnosti, životního prostředí a spotřebitelů, které jsou poskytovány právními předpisy EU. Aby mohli občané a podniky tato práva plně požívat a aby se zajistilo, že si občané a podniky udrží důvěru v jednotný trh, je nezbytné dodržování pravidel na úrovni EU. Komise proto ve svém sdělení „Zlepšování jednotného trhu: více příležitostí pro lidi a podniky“ oznámila, že vytvoří strategii inteligentního vymáhání. Tato strategie sleduje „*holistický přístup, který v souladu s metodou zlepšování právní úpravy zahrnuje všechny fáze tvorby politik od jejich navržení, přes provedení až po informování. Patří sem lepší začlenění hodnocení a vymáhání do návrhu politik, lepší pomoc a pokyny pro členské státy při provádění předpisů týkajících se jednotného trhu a konzistentnější a efektivnější politika vymáhání zaměřená na zlepšení celkového dodržování předpisů týkajících se jednotného trhu a obecně práva EU*“².

Jednou z obtíží, na které se při zajišťování dodržování pravidel vnitřního trhu narazilo, je včasný přístup ke spolehlivým údajům. Z tohoto důvodu Komise oznámila, že „*navrhne regulační iniciativu, která jí umožní shromažďovat relevantní informace přímo od vybraných subjektů na trhu s cílem zajistit a zlepšit fungování jednotného trhu*“³.

Ze stejného důvodu Komise ve svém sdělení „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“ zdůraznila důležitost stabilního a účinného systému prosazování a uvedla, že prosazování podporuje a doplňuje uskutečňování politických priorit. Komise vysvětlila, že její „*současná politika v oblasti prosazování zahrnuje sledování toho, jak je právo EU uplatňováno a prováděno, řešení problémů s členskými státy s cílem napravit možné případy porušení práva a případně zahájení řízení o nesplnění povinnosti*“⁴. Zajištění správného a úplného uplatňování práva Unie však stále představuje výzvu. Komise proto navrhla řadu opatření na posílení systému prosazování, jejichž cílem je být ku prospěchu občanům a podnikům a zajistit, aby byla jejich práva na jednotném trhu respektována. „*Účinné prosazování předpisů EU [...] je pro Evropany důležité a ovlivňuje jejich každodenní život*“.

V určitých konkrétních případech je přístup ke spolehlivým informacím o chování účastníků trhu potřebný pro prosazování pravidel vnitřního trhu, zejména pokud jde o tržní informace týkající se soukromých podniků. Tento návrh nemá za cíl vytvořit nové pravomoci Komise k prosazování, jako například pravomoci zahájit řízení pro porušování práva Unie v oblasti vnitřního trhu proti jednotlivým účastníkům trhu. Cílem tohoto nařízení je pomoci Komisi sledovat a prosazovat pravidla vnitřního trhu, a to tím, že jí umožní prostřednictvím úzce vymezených žádostí o informace včas získat komplexní a spolehlivé kvantitativní a kvalitativní informace od vybraných subjektů na trhu. Navrhované nařízení pomůže Komisi zajistit, aby byla práva občanů a podniků na jednotném trhu respektována, a pomůže posílit spolupráci s členskými státy. Rovněž jí to pomůže „*navrhovat zlepšení v oblastech, u nichž z hodnocení vyplývá, že nedostatky s vymáháním jsou způsobeny chybami v příslušných*

¹ V této důvodové zprávě se výrazy „jednotný trh“ a „vnitřní trh“ používají jako vzájemně zaměnitelné.

² COM(2015) 550, 28.10.2015, s. 16.

³ Tamtéž, s. 17.

⁴ C(2016)8600, Úř. věst. C 18, 19.1.2017, s. 10.

*odvětvových právních předpisech*⁵. Navrhované nařízení je určeno pro konkrétní případy, kde výhody rychlého a přesného prosazování jednoznačně převažují nad zátěží a náklady uvalenými na dotčené podniky nebo sdružení podniků.

Tento nový nástroj bude používán v oblastech, kde může EU dosáhnout hmatatelných výsledků, které jsou pro občany a podniky nejdůležitější. S účinnějšími nástroji pro prosazování bude EU schopna v jí vybraných prioritních oblastech rychleji a účinněji jednat a zajistit plný soulad.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrh je v souladu s čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU), který stanoví vytvoření vnitřního trhu ve spolupráci s členskými státy jako jeden z hlavních cílů EU. Je rovněž v souladu s článkem 26 SEU, který EU uděluje pravomoc přijímat opatření pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu, a s článkem 17 SEU, který Komisi pověřuje úkolem zajistit, že jsou uplatňována pravidla Smlouvy a sekundární právní předpisy EU, a dohledem nad uplatňováním práva EU. Cílem tohoto návrhu není vytvořit nový postup pro prosazování práva EU. Navrhovaný nástroj pro zjišťování informací může být naopak použit v rámci stávajících postupů, jako například řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Komise již má vyšetřovací pravomoci k zajištění prosazování pravidel EU týkajících se hospodářské soutěže nezbytných pro fungování vnitřního trhu. Použití těchto pravomocí se při zajišťování toho, aby tato pravidla byla uplatňována, ukázalo jako velice účinné: například v oblasti státní podpory Komise mohla ve dvou případech s velkým dopadem přímo shromažďovat zásadní informace na úrovni podniků, což vedlo k vymození nezaplacených daní spočívajících v protiprávně poskytnuté státní podpoře⁶.

Tento návrh je navíc v souladu s dalšími právními nástroji EU, které orgánům EU nebo vnitrostátním orgánům v konkrétních oblastech týkajících se vnitřního trhu (např. ochrana spotřebitelů, finanční služby, dozor nad trhem, síťová odvětví) udělují pravomoc shromažďovat informace na úrovni podniků a sdílet je s Komisí. Komise navrhované nařízení použije pouze jako krajní možnost, jestliže jiné prostředky pro získání informací selžou.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Tento návrh se zakládá na čl. 43 odst. 2, člancích 91, 100, 114 a 192, čl. 194 odst. 2 a na článku 337 SFEU.

Článek 337 SFEU stanoví pravomoc Komise v mezích a za podmínek stanovených Radou rozhodující prostou většinou shromažďovat veškeré informace potřebné k plnění úkolů, které jí jsou svěřeny. Soudní dvůr Evropské unie již rozhodl, že tento článek může být použit jako právní základ pro sekundární právní předpisy týkající se obecné činnosti shromažďování informací prováděné Komisí, aniž se vyžaduje, aby toto shromažďování bylo nezbytné k uskutečnění cílů určité unijní politiky⁷. Soudní dvůr Evropské unie však rovněž uvedl, že unijní akt nespadá pod článek 337 SFEU na základě pouhé skutečnosti, že jeho cílem je

⁵ COM(2015) 550, s. 16.

⁶ Viz tisková zpráva Komise ze dne 21. října 2015.

⁷ Rozsudky ve věci C-426/93, bod 22 a ve věci C-490/10, bod 64.

zavést systém shromažďování informací⁸. Proto je nezbytné z hlediska cíle a obsahu této iniciativy přezkoumat, zda je tato iniciativa nezbytná pro dosažení cílů, které byly konkrétně stanovené pro konkrétní unijní politiku. Cílem této iniciativy je zlepšit přístup Komise k tržním informacím nezbytným pro plnění jejích úkolů podle článku 17 SEU v zájmu řešení závažných problémů týkajících se uplatňování pravidel vnitřního trhu. Toto může pouze pomoci zlepšit práci Komise při zajišťování uplatňování práva EU v této oblasti. Tato iniciativa je proto nezbytná pro dosažení cíle zajistit fungování vnitřního trhu uvedeného v článku 26 SFEU. Z tohoto důvodu musí být článek 337 SFEU doplněn právním základem týkajícím se vnitřního trhu, jako je článek 114 SFEU, který stanoví přijímání opatření nezbytných pro řádné fungování vnitřního trhu. Zlepšená práce Komise v tomto kontextu by pomohla předejít vzniku překážek fungování vnitřního trhu⁹, což je jeden z cílů politiky uvedený v článku 114 SFEU¹⁰. Volba článku 114 SFEU jakožto doplňku článku 337 SFEU je proto odůvodněna. Kromě článku 114 SFEU je vhodné jako dodatečný konkrétní právní základ použít jiné články SFEU, aby se pokryly oblasti vnitřního trhu, které se v případě legislativní akce opírají o konkrétní články SFEU: tj. články 43 (zemědělské produkty), 91 a 100 (doprava) nebo článek 194 (energetika); nebo oblasti související s vnitřním trhem: článek 192 (životní prostředí).

Články 114 a 337 SFEU byly společně použity jako právní základ v předchozím legislativním aktu EU, který Komisi pověřil pravomocí shromažďovat informace v oblasti vnitřního trhu: Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti¹¹.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Opatření EU je třeba k posílení přístupu Komise k tržním informacím nezbytným pro řešení závažných problémů týkajících se uplatňování práva EU v oblasti vnitřního trhu při plnění jejích úkolů podle článku 17 SEU. Nástroj pro zjišťování informací stanovený touto iniciativou je krajním opatřením, pokud všechny ostatní prostředky pro získání informací selhaly. Bude tedy použit pouze v případech, kdy by vnitrostátní zásah nebyl vzhledem k rozsahu a účinkům případů úspěšný, a EU by byla v lepším postavení jednat. Nástroj pro zjišťování informací bude použit zejména tehdy, mají-li tyto problémy dopad přesahující jeden členský stát a je-li pro jejich řešení nutné jednotné a důsledné shromažďování informací od vybraných hospodářských subjektů na trhu ve více než jednom členském státě. Takovýto postup EU by splňoval požadavek nezbytnosti a pouze by posílil schopnost Komise zajistit, aby v oblasti vnitřního trhu bylo dodržováno právo Unie.

Co se týče přidané hodnoty, tento nástroj zjednoduší koordinaci mezi Komisí a členskými státy v případech se silným přeshraničním rozměrem, kdy jsou zapotřebí informace od účastníků trhu působících ve více než jednom členském státě. Tento postup EU by rovněž umožnil včasný přístup k informacím, zajistil by, aby shromažďované přeshraniční údaje byly

⁸ Věc C-490/10, bod 68.

⁹ Soudní dvůr Evropské unie uznal, že Komise při prosazování práva EU a při absenci vlastní vyšetřovací pravomoci z velké části spoléhá na informace poskytnuté stěžovateli, veřejnými a soukromými subjekty a členskými státy. Za těchto podmínek se musí donucovací opatření při shromažďování informací opírat o stávající nedokonalý právní rámec, což vede k nerovnoměrnému a nedostatečnému shromažďování informací na úrovni podniků. V důsledku toho jsou donucovací opatření obtížnější nebo v některých případech nemožná, což může vést k vytváření překážek řádného fungování vnitřního trhu a k tomu, že tyto překážky nejsou řádně řešeny.

¹⁰ Viz rozsudky Soudního dvora Evropské unie ve věci C-380/03, body 38 až 42 a bod 80; ve věci C-434/02, body 31 až 34; a ve věci C-376/98, bod 86.

¹¹ Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1.

srovnatelné, a vedl by k účinnějšímu prosazování, čímž by došlo ke snížení celkové administrativní zátěže pro zúčastněné podniky a veřejné orgány.

Tato iniciativa respektuje povinnost Komise jakožto „strážkyně Smluv“ dohlížet nad uplatňováním práva Unie, zároveň však členské státy nepřipravuje o jejich významnou úlohu, kterou společně s Komisí zastávají při uplatňování pravidel v oblastech vnitřního trhu nebo v dalších souvisejících oblastech. Členské státy nadále mají své vlastní vyšetřovací pravomoci a i nadále mají možnost je rozšiřovat. Provádění tohoto nařízení navíc zapojí členské státy do různých případů, což odráží zásadu loajální spolupráce mezi Komisí a členskými státy.

Dotčenému členskému státu nebo členským státům bude oznámeno zejména jakékoliv rozhodnutí Komise, v němž se uvádí její záměr použít pravomoc v rámci této iniciativy požadovat informace od podniků nebo sdružení podniků. Kromě toho tato iniciativa v souvislosti se žádostmi o informace a s odpověďmi na tyto žádosti zřizuje mechanismy pro sdílení informací mezi Komisí a členskými státy, a to aniž je dotčena povinnost zachovávat služební tajemství.

Dále je v souladu se SFEU v rozsahu, v němž se od Komise očekává, že bude schopna shromažďovat informace potřebné k plnění úkolů, které jí jsou svěřeny, a to za vhodných podmínek stanovených legislativní pravomocí.

• **Proporcionalita**

Tento návrh je přiměřený sledovaným cílům a nepřekračuje rámec toho, co je k jejich dosažení nezbytné. Zaprvé by musel existovat závažný problém týkající se uplatňování práva Unie v oblastech, na které se vztahuje rozsah působnosti nařízení. Zadruhé tento nástroj pro vyšetřování se použije pouze v krajních případech, kdy žádné jiné alternativní způsoby získávání informací, které jsou pro řešení tohoto problému relevantní, nejsou schopny přinášet výsledky. Zatřetí Komise bude muset v podobě formálního rozhodnutí prokázat, že tyto informace jsou pro řešení problému nezbytné, že informace jsou pro příjemce žádostí s největší pravděpodobností snadno dostupné, a že jiné prostředky pro získání informací selhaly. Začtvrté žádosti o informace budou úzce vymezené, a to jak z hlediska délky žádostí o informace, tak z hlediska počtu respondentů. Dodržování těchto podmínek ze strany Komise by podléhalo soudnímu přezkumu Soudního dvora Evropské unie. A konečně, minimalizuje se celková administrativní zátěž, a to jak pro podniky (vyloučením mikropodniků a minimalizováním dopadu na malé a střední podniky – viz níže), tak pro veřejné orgány (tím, že se odstraní neefektivní mechanismy koordinace mezi Komisí a členskými státy, a zároveň se vůči nim zajistí úplná transparentnost).

Návrh Komisi umožňuje uložit penále podnikům nebo sdružením podniků, které úmyslně nebo z hrubé nedbalosti nevyhoví žádostem o informace nebo rozhodnutím vydaným na základě navrhovaného nařízení. Penále není určeno k nápravě příslušného chování podniků na trhu. Hrozba penále je podnětem pro zajištění toho, aby příjemci žádostí o informace odpovídali včas a úplným, přesným a nezavádějícím způsobem. Návrh stanoví maximální výši penále, které jsou vytvořeny podle pravidel v oblasti státní podpory, kde slouží jako odrazující prostředek. Tento návrh však nevyžaduje, aby Komise nespolupracujícím podnikům penále uložila automaticky, ani nestanoví jeho minimální výši, jelikož Komise musí každý případ posoudit jednotlivě s patřičným ohledem na proporcionalitu, zejména v případě malých a středních podniků. Jakékoliv rozhodnutí Komise ukládající penále by podléhalo soudnímu přezkumu.

- **Volba nástroje**

Nařízení je vhodným právním nástrojem pro stanovení pravidel, jejichž cílem je posílit přímý přístup Komise k příslušným informacím¹². Postup vedoucí k tomu, že Komise přijme žádost o informace, a možnost, že by byly podnikům uloženy povinnosti, podle okolností včetně sankcí, by měly být stanoveny v nařízení. Ve srovnání s možností dosáhnout tohoto cíle prostřednictvím možné harmonizace vnitrostátních pravidel přijetím směrnice by nařízení vedlo k větší právní jistotě a zajišťovalo by jednotný výklad. Díky samostatnému nástroji by se rovněž zamezilo tomu, aby byly dotčeny stávající právní nástroje, které Komisi poskytují vyšetřovací pravomoci v jiných oblastech politiky¹³.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST¹⁴, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Konzultace se zúčastněnými stranami¹⁵**

Komise v období od 2. srpna do 7. listopadu 2016 provedla veřejnou konzultaci týkající se této iniciativy. Obdržela 71 odpovědí: 44 z podnikatelského odvětví¹⁶; 16 od spotřebitelů, nevládních organizací nebo občanských společností; a 11 od veřejných orgánů. Účastníci pocházeli z 18 členských států EU (68), ze země EHP (1) a z neevropské země (2). Z odpovědí vyplynulo, že podniky se často zdráhají s veřejnými orgány sdílet obchodně citlivé informace, a to nejen při odpovídání v rámci veřejných konzultací, ale dokonce i tehdy, jsou-li tyto informace zapotřebí za účelem podpory údajných porušení jejich práv. Respondenti uvedli, že by byli ochotni citlivé informace Komisi poskytnout v případě, že by byla zajištěna důvěrnost a že by došlo k omezení administrativní zátěže. Několik podniků však podpořilo pouze dobrovolnou účast na žádostech o údaje.

Komise navíc provedla cílené konzultace s několika velkými podnikatelskými sdruženími, která vyjádřila výhrady k tomu, aby byla Komise zmocněna vyžadovat informace od podniků nad rámec oblasti práva hospodářské soutěže. Vyjádřila obavy ohledně ochrany obchodně citlivých údajů, administrativní zátěže a případných pokut za to, že na žádosti neodpoví. Podniky vyjádřily frustraci z pomalé odpovědi Komise na případy týkající se porušování pravidel EU členskými státy.

V pracovní skupině Rady pro konkurenceschopnost a na setkáních skupiny na vysoké úrovni se členské státy dotazovaly na to, jaké podmínky musí Komise pro požadování informací splnit, na svou úlohu v tomto procesu, na z toho vyplývající administrativní zátěž a na proporcionalitu veškerých sankcí.

Návrhy zúčastněných stran byly ve velké míře převzaty, zejména pokud jde o výzvy k omezenému použití tohoto nástroje (které se promítly do (nezbytných) podmínek pro použití nástroje pro vyšetřování – včetně úlohy členských států) a o administrativní zátěž (například

¹² Použití článku 114 SFEU jakožto právního základu pro nařízení již bylo akceptováno Soudním dvorem Evropské unie. Viz Věc C-270/12, body 97 a následující.

¹³ Např. nařízení (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015). Toto nařízení má jiný právní základ a odlišné legislativní postupy a bylo přizpůsobeno konkrétním cílům, procesním krokům a pravomocím Komise v oblasti státní podpory.

¹⁴ Nevztahuje se na tento návrh.

¹⁵ Podrobnosti viz příloha 2 posouzení dopadů.

¹⁶ Podnikatelská sdružení (31), včetně sdružení zastupujících pouze malé a střední podniky; a podniky (13), včetně malých a středních podniků a mikropodniků (9). Podnikatelská sdružení, která poskytla odpověď, celkem zastupují více než 20 milionů podniků.

možnost požadovat pouze informace, které jsou podnikům poskytujícím odpověď snadno dostupné). Otázky ochranných opatření pro ochranu důvěrných informací a penále za neposkytnutí odpovědi byly řešeny na základě zavedených postupů v oblasti práva hospodářské soutěže.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Komise se při této iniciativě neopírala o konkrétní externí odborné konzultace.

- **Posouzení dopadů**

Zpráva o posouzení dopadů vysvětlila, jak nedostatek spolehlivých a přesných informací na úrovni podniků, které mají Komise a členské státy k dispozici, vytváří problém v situacích, kdy je přístup k těmto informacím nezbytný pro včasné prosazení pravidel vnitřního trhu. Zpráva dále nad rámec stávajícího základního scénáře zkoumala různé možnosti politiky pro řešení daného problému, konkrétně: 1) dobrovolnou výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy a mezi členskými státy a Komisí a vypracování pokynů pro shromažďování informací na úrovni podniků, 2) zrušení vnitrostátních pravidel bránících orgánům členských států sdílet s Komisí a s jinými členskými státy informace na úrovni podniků, které již mají, nebo ke kterým by mohly získat přístup, 3) zavedení zbývajících vyšetřovacích pravomocí na vnitrostátní úrovni¹⁷, aby byly členské státy schopny shromažďovat informace na úrovni podniků ve všech případech a sdílet je s Komisí, 4) zavedení nástroje pro vyšetřování jakožto krajního opatření, které by Komise použila v případech, kdy mohou existovat předpokládané překážky pro fungování vnitřního trhu a kdy jsou informace na úrovni podniků nezbytné pro včasné a účinné rozhodování a nejsou snadno dostupné pomocí jiných prostředků, a 5) kombinace možností 2 a 4. Možnosti 2, 3 a 4 mají legislativní povahu. Mezi odmítnuté možnosti patří rozšíření rozsahu statistik EU a zavedení povinností podniků pravidelně podávat zprávy.

Zavedení nástroje pro vyšetřování jakožto krajního opatření, které by mohla Komise použít (možnost 4), bylo považováno za nejlepší politickou volbu z hlediska subsidiarity a proporcionality a zároveň za nejúčinnější a nákladově nejefektivnější možnost. Možnost 4 překonává problémy týkající se koordinace a právní příslušnosti v případě, že by členské státy při řešení případů s přeshraničním rozměrem jednaly samostatně. Výsledkem by mělo být větší množství informací o špatném fungování vnitřního trhu. To by mělo Komisi a členským státům umožnit zajistit vyšší stupeň dodržování pravidel vnitřního trhu. To by posílilo důvěru spotřebitelů ve vnitřní trh a přispělo k naplnění jeho potenciálu. Lepší přístup k informacím by měl vést k informovanějšímu prosazování pravidel vnitřního trhu na úrovni členského státu, čímž by se omezila řízení o nesplnění povinnosti proti členským státům. Podniky a spotřebitelé by měli z lepšího fungování vnitřního trhu prospěch: např. snížení překážek vstupu, větší konkurence, větší konkurenceschopnost a snazší/levnější přeshraniční (a případně mezinárodní) rozšiřování.

Celkové roční administrativní náklady podniků a sdružení podniků (tj. sestavování informací pro přípravu odpovědí a právní poradenství) se odhadují v rozmezí 370 000 EUR až 610 000 EUR¹⁸. Drobné dodatečné náklady by mohly vyplynout z předložení odpovědí nedůvěrné povahy (tj. na ochranu obchodních tajemství respondenta). Náklady odvozené z upřednostňované možnosti jsou v případě členských států zanedbatelné (v případě Komise viz níže, oddíl 4). Použitím upřednostňované možnosti by nevznikly žádné přímé sociální náklady ani náklady na životní prostředí.

¹⁷ Možnost 3 rovněž zahrnuje možnost 2.

¹⁸ Za předpokladu, že bude předloženo pět žádostí za rok (ale každá žádost bude mít několik příjemců).

Zpráva o posouzení dopadů a souhrnný přehled¹⁹ byly předloženy Výboru pro kontrolu regulace. Výbor původně dne 20. ledna 2017 vydal záporné stanovisko, po kterém dne 23. března 2017 následovalo kladné stanovisko s výhradami²⁰. Výbor požadoval, aby byla zpráva upravena v souladu s jeho doporučeními²¹. Zpráva se nyní jasně zaměřuje na cíl v podobě řešení nedostatku příslušných informací potřebných pro zajištění uplatňování pravidel vnitřního trhu v konkrétních případech, kdy jsou informace nezbytné a nelze je získat jiným způsobem. Lépe také vysvětluje podmínky, které musí Komise splnit, než může nástroj pro vyšetřování použít (viz výše uvedený podnadpis týkající se proporcionality), včetně nutnosti prokázat, že požadované informace nejsou dostupné z jiného zdroje (aspekt krajního opatření). Mimo to zpráva lépe představuje názory zúčastněných stran²².

• Účelnost právních předpisů a zjednodušování

Při podávání žádostí o informace určených podnikům a sdružením podniků musí Komise pečlivě vybrat příjemce žádostí, aby byly žádosti adresovány pouze podnikům a sdružením podniků, které jsou schopny poskytnout dostatečně relevantní informace (čl. 5 odst. 3). Poskytnout Komisi relevantní informace budou za normálních okolností schopny pouze velké podniky se silnou pozicí na trhu nebo s významným objemem obchodu. Velké podniky na rozdíl od malých a středních podniků obvykle působí ve větším rozsahu a jejich korporátní struktura je natolik sofistikovaná, že umožňuje relativně snadné získávání požadovaných informací. Výsledná administrativní zátěž a dopad na tyto podniky by tedy nemusely být nepřiměřené.

Malé a střední podniky lze teoreticky požádat, aby odpověděly na žádosti o informace podle tohoto návrhu (např. v konkrétních odvětvích nebo na konkrétním trhu, kde mohou mít silnou tržní pozici). Vzhledem k objemu jejich obchodní činnosti se však předpokládá, že k tomu pravděpodobně nedojde. Nicméně pokud by bylo nezbytné malým a středním podnikům žádost zaslat, návrh by minimalizoval jejich náklady na dodržování předpisů: Komise je konkrétně povinna při zvažování rozsahu žádostí o informace určených malým a středním podnikům náležitě zohlednit zásadu proporcionality (čl. 5 odst. 3). Odhadované náklady na odpověď se pro jednotlivé malé a střední podniky odhadují v rozmezí od 300 EUR do 1 000 EUR na žádost s případnými dodatečnými náklady na právní poradenství ve výši 1 000 EUR, což je přibližně 25 % odhadovaných nákladů na odpověď v případě velkých podniků.

Mikropodniky jsou z tohoto návrhu vyňaty, aby se tak zabránilo tomu, že jim bude uložena nepřiměřená administrativní zátěž, zejména vzhledem k tomu, že je nepravděpodobné, že by byly schopny poskytnout dostatečně relevantní informace.

Z lépe fungujícího vnitřního trhu budou mít prospěch podniky všech velikostí, a to díky cílenějším donucovacím opatřením ze strany Komise a členských států sloužícím k zajištění uplatňování práva EU, mimo jiné v oblasti vnitřního trhu.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

²⁰ Tamtéž.

²¹ Výbor pro kontrolu regulace uvedl, že: „Tato zpráva stále není dostatečně jasná, a pokud jde o rozsah iniciativy, je někdy nekonzistentní. Zpráva na několika místech nadále uvádí jako řešení obecných problémů dostupnosti údajů nebo jako zdroj informací pro účely politiky související s jednotným trhem, které nevplývají z konkrétních nedostatků v oblasti prosazování, nástroj pro zjišťování informací o jednotném trhu (SMIT), žádným způsobem to však neodůvodňuje. 2) Zpráva jasně uvádí, že nástroj by představoval krajní opatření, dostatečně však neobjasňuje ochranná opatření nebo podmínky, za kterých by bylo možné zahájit vyšetřování. 3) Hlavní zpráva stále dostatečně jasně neodráží stanoviska členských států a zájmy podniků.“

²² Další vysvětlení provedených úprav viz zpráva o posouzení dopadů.

Tento návrh nestanoví žádný konkrétní formát nebo komunikační kanál pro zpracovávání žádostí o informace, a pokud jde o vývoj informačních a komunikačních technologií (IKT), je neutrální.

- **Základní práva**

Tento návrh respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie. Zahrnuje ochranná opatření a záruky řádně zohledňující oprávněný zájem podniků chránit svá obchodní tajemství: v článku 7 (ochrana důvěrných informací) a v článku 16 (služební tajemství) návrhu (viz článek 7 Listiny). Návrh rovněž ctí právo na ochranu osobních údajů (viz článek 8 Listiny) a je v souladu s pravidly týkajícími se přístupu k dokumentům Komise (viz článek 41 Listiny). Tento návrh respektuje právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (viz článek 47 Listiny), v případě, že by se příjemci žádostí o informace rozhodli tyto žádosti napadnout u Soudního dvora Evropské unie. Pravidla týkající se možného uložení pokut nebo penále respektují právo na presumpci nevinu a přiměřenost trestů (viz články 48 a 49 Listiny).

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tato iniciativa nevytváří žádné dodatečné schéma prosazování, které by měla Komise uplatňovat. Místo toho poskytuje Komisi konkrétní nástroj pro vyšetřování jakožto krajní možnost, která se použije jako součást stávajících prosazovacích postupů a opatření. Odhaduje se, že Komisi by každoročně mohly vzniknout náklady na shromažďování a analýzu údajů v rozmezí od 120 000 EUR do 430 000 EUR, za předpokladu, že by bylo podáno pět žádostí o informace ročně²³. Výše uvedené náklady Komise by nevyžadovaly žádné nové rozpočtové potřeby, pouze přerozdělení stávajících zaměstnanců a infrastruktury.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise bude monitorovat použití nařízení s cílem posoudit jeho účinnost a přiměřenost. Bude se při tom opírat o tato kritéria: výjimečné použití nařízení, spolupráce příjemců žádosti o informace při poskytování těchto informací a kvalita shromážděných informací. Komise v tomto ohledu zaznamená nezbytné údaje (např. použití nástroje za rok, dotčenou oblast vnitřního trhu, dotčené podniky nebo sdružení podniků, včasnost, komplexnost, přesnost a kvalitu odpovědí, míru odpovědí, zda použití nástroje vedlo k lepšímu prosazování ze strany Komise). Provede navazující průzkum dobrovolné zpětné vazby adresovaný podnikům, kterých se týkaly žádosti, aby vyhodnotila jejich názor ohledně procesu. Komise bude rovněž monitorovat užitečnost tohoto nástroje (např. úspěšnost řízení o nesplnění povinnosti, zpětnou vazbu zúčastněných stran týkající se dané záležitosti). Výsledky těchto monitorovacích činností se posoudí po pěti letech od uplatnění nařízení. Komise musí každé dva roky vypracovat zprávu o uplatňování nařízení.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Kapitola I (Obecná ustanovení) předkládá předmět, oblast působnosti a definice (články 1 až 4). Za účelem řešení závažného problému týkajícího se uplatňování práva EU, který by mohl ohrozit dosažení důležitého cíle unijní politiky, svěřuje Komisi (článek 4) pravomoc požadovat informace přímo od podniků a sdružení podniků.

²³ Komise není povinna nástroj pro vyšetřování použít.

Kapitola II stanoví podmínky a postup pro požadování informací. Článek 5 omezuje pravomoc Komise jednat pouze jakožto krajní opatření: pokud nemůže informace přiměřeným, dostačujícím nebo včasným způsobem získat z jiného zdroje. Komise musí přijmout předběžné rozhodnutí, v němž se uvádí její záměr použít dotčenou pravomoc, vysvětluje se předpokládaný závažný problém, hledané informace, proč jsou tyto informace potřebné, proč jiné prostředky pro získání těchto informací selhaly a také kritéria pro výběr příjemců žádostí (k nimž nemohou patřit mikropodniky). Komise má pravomoc požadovat pouze ty informace, které jsou příjemci žádostí schopni poskytnout. Příjemcem předběžného rozhodnutí bude dotčený členský stát nebo členské státy a Komise je povinna dotčenému členskému státu nebo členským státům rozhodnutí bezodkladně oznámit. Článek 6 stanoví postup, který se použije při požadování informací: Komise může požadovat, aby jí podniky nebo sdružení podniků poskytly informace, buď prostou žádostí, nebo rozhodnutím, a musí členský stát informovat, kde se nachází příjemce žádosti. Pokud Komise zahájila formální řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU, je Komise povinna poskytnout členskému státu, kterého se řízení týká, kopii všech žádostí o informace podaných v kontextu daného řízení bez ohledu na to, kde se nachází sídlo podniku nebo sdružení podniků. Článek 7 se zabývá odpověďmi na žádosti a ochranou důvěrných informací. Tato ustanovení zejména ukládají Komisi povinnost předat obdržené odpovědi členskému státu, kterého se žádost týká, a to v případě, že jsou tyto odpovědi významné pro formální řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU vedené proti dotčenému členskému státu. Pokud odpověď zahrnuje informace, které jsou vůči tomuto členskému státu důvěrné, Komise předá pouze takovou verzi podání, která není důvěrná. Článek 8 omezuje používání shromážděných informací pouze na účel stanovený v článku 4.

Kapitola III (články 9 až 13) stanoví pravidla týkající se pokut a penále, pokud respondent dodá nepřesné nebo zavádějící informace nebo pokud v reakci na žádost na základě formálního rozhodnutí Komise poskytne neúplné informace nebo informace neposkytne vůbec. Tato pravidla se řídí vzorem nařízení (EU) 2015/1589, které se uplatňuje v oblasti státní podpory.

Kapitola IV (Závěrečná ustanovení — články 14 až 19) stanoví pravidla týkající se prodlužování lhůt, zveřejňování rozhodnutí Komise, povinností členských států zachovávat služební tajemství, ochrany údajů (úředníci EU jsou již vázáni podobnými povinnostmi podle článku 339 SFEU), povinností Komise podávat zprávy a vstupu nařízení v platnost.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se stanoví podmínky a postup, jímž může Komise požadovat, aby jí podniky a sdružení podniků poskytly informace týkající se vnitřního trhu a souvisejících oblastí

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 43 odst. 2, články 91, 100, 114, 192, čl. 194 odst. 2 a článek 337 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,²⁴

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,²⁵

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vytvoření vnitřního trhu je v souladu s čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU) jedním z hlavních cílů, kterého by měla Unie ve spolupráci s členskými státy dosáhnout. Podle čl. 26 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) přijímá Unie opatření určená k vytvoření nebo zajištění fungování vnitřního trhu. Podle čl. 26 odst. 2 SFEU vnitřní trh zahrnuje prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Vnitřní trh vytvořil pro evropské podniky nové příležitosti a úspory z rozsahu, vytvořil pracovní místa, nabídl spotřebitelům větší možnost výběru za nižší ceny a umožnil evropským občanům žít, studovat a pracovat v Unii. Navzdory veškerému dosaženému pokroku stále přetrvávají závažné potíže při vytváření a fungování vnitřního trhu a evropští občané a podniky nemohou plně využít výhod vnitřního trhu. Nedostatečné informace ovlivňující akci Komise týkající se uplatňování unijního práva v oblasti vnitřního trhu zvyšují v některých případech riziko, že na vnitřním trhu vzniknou potíže s obchodem vyplývající z nekoordinovaných vnitrostátních donucovacích činností nebo z rozmanitých vypracování vnitrostátních regulačních řešení těchto problémů.
- (2) Článek 337 SFEU stanoví pravomoc Komise v mezích a za podmínek stanovených Radou rozhodující prostou většinou shromažďovat veškeré informace potřebné k plnění úkolů, které jí jsou svěřeny. Ve věci C-490/10 *Evropský parlament v. Rada Evropské unie* nicméně Soudní dvůr vyjasnil, že pokud shromažďování informací přímo přispívá k uskutečnění cílů sledovaných danou politikou Evropské unie, musí být akt, kterým se stanoví podmínky pro takové shromažďování, založen na právním základě, který se vztahuje k dané politice. Toto nařízení stanoví nejen rámec, v němž může Komise shromažďovat informace od podniků a sdružení podniků, ale také

²⁴ Úř. věst. C , , s. .

²⁵ Úř. věst. C , , s. .

opatření pro prosazování žádostí o informace. S plným zohledněním skutečnosti, že Komise odvozuje svou pravomoc shromažďovat informace přímo ze Smlouvy, by proto toto nařízení kromě článku 337 SFEU mělo vycházet z ustanovení čl. 43 odst. 2, článků 91, 100 a 192 a z čl. 194 odst. 2 SFEU a také z článku 114 SFEU, který stanoví přijímání opatření nezbytných pro vytvoření a fungování vnitřního trhu, včetně situací, kdy rozdíly mezi vnitrostátními pravidly narušují základní svobody nebo kdy je nezbytné zabránit vzniku obtíží při vytváření a fungování vnitřního trhu.

- (3) Odhalování a případně řešení těchto obtíží účelným a účinným způsobem vyžaduje včasný přístup ke komplexním, přesným a spolehlivým kvantitativním a kvalitativním tržním informacím. To platí zejména tehdy, jedná-li Komise jako strážkyně Smluv, a to podle čl. 17 odst. 1 SEU, který Komisi pověřuje úkolem zajistit uplatňování Smluv a opatření přijatých orgány na jejich základě a dohlížet nad uplatňováním práva Unie. Jak Soudní dvůr v kontextu řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU mnohokrát stanovil, je odpovědností Komise předložit Soudnímu dvoru veškeré relevantní faktické informace dokazující existenci porušení práva. Tyto informace mohou v některých případech zahrnovat tržní informace nezbytné k tomu, aby mohl Soudní dvůr stanovit, zda došlo k porušení práva Unie.
- (4) Komise nemá vlastní obecné vyšetřovací pravomoci, které by jí pomohly vymáhat právní předpisy Unie v oblasti vnitřního trhu. Stávající vyšetřovací pravomoci týkající se pravidel hospodářské soutěže, tak jak jsou stanoveny nařízením Rady (ES) č. 1/2003,²⁶ nařízením Rady (ES) č. 139/2004²⁷ a nařízením Rady (EU) 2015/1589,²⁸ jsou svým právním základem omezeny na určené oblasti a neumožňují shromažďování a použití shromážděných informací pro jiné účely politiky související s vnitřním trhem.
- (5) Jak uznal Soudní dvůr, Komise se při prosazování unijního práva může spoléhat na indicie, do velké míry však spoléhá na informace poskytnuté stěžovateli, veřejnými a soukromými subjekty a dotčenými členskými státy. Jak Soudní dvůr několikrát připomněl, členské státy mají podle čl. 4 odst. 3 SEU povinnost usnadňovat Komisi plnění úkolů, zejména pokud jde o její úlohu strážkyně Smluv. Členské státy však vždy nemusí mít přístup k relevantním tržním informacím, které by Komise pro plnění svých úkolů potřebovala, nebo jim jejich vnitrostátní pravidla týkající se shromažďování informací mohou bránit v tom, aby shromážděné informace zveřejnily.
- (6) Při doplnění informací obdržených od členských států Komise spoléhá na dobrovolnou spolupráci zúčastněných stran, především stěžovatelů. Aby však Komise mohla v některých komplexních případech s přeshraničním rozměrem provést důkladnou analýzu, potřebovala by informace obdržené prostřednictvím těchto kanálů doplnit, aby se například ujistila, že jsou zcela přesné nebo že jsou informace od různých členských států ve srovnatelném formátu. Mimo to se Komise při donucovacích opatřeních nemůže vždy spoléhat na oficiální statistiky, jelikož existuje časová prodleva při jejich vypracovávání a pro účely řešení konkrétních případů tyto statistiky nemusí vždy být dostatečně podrobné nebo členěné.

²⁶ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1).

²⁷ Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 32, 5.2.2004, s. 1).

²⁸ Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

- (7) Přestože stávající regulační rámec týkající se prostředků, prostřednictvím kterých může Komise obdržet informace pro řešení obtíží při vytváření a fungování pravidel vnitřního trhu, ve většině případů funguje účinně, v konkrétních situacích, kdy jsou v časově omezeném rámci nutné podrobné, srovnatelné, aktuální a často důvěrné konkrétní údaje o trhu, mohu vzniknout problémy. Důkladná hospodářská analýza je obzvláště vhodná pro posuzování existence obtíží při vytváření a fungování vnitřního trhu v komplexních případech s přeshraničním rozměrem, zejména týkají-li se tyto případy rychle se vyvíjejících trhů, nových hospodářských činností nebo nových obchodních modelů zpochybňujících stávající hospodářské předpoklady. Při absenci dostatečných a srovnatelných informací však může být dokončení tohoto posuzování obtížné. To v těchto konkrétních situacích činí úkol Komise zajistit uplatňování unijního práva obtížnější.
- (8) Proto pokud se ukázalo, že jiné zdroje informací nejsou k dispozici nebo jsou nedostatečné nebo nevyhovující, a lze-li podrobné, srovnatelné, aktuální a často důvěrné tržní informace včasným způsobem získat pouze od subjektů na trhu, zdá se vhodné, jakožto krajní opatření, v mezích a za podmínek stanovených tímto nařízením Komisi zmocnit, aby mohla od podniků a sdružení podniků požadovat, aby jí přímo a včasným způsobem poskytly komplexní, přesné a spolehlivé kvantitativní a kvalitativní tržní informace. Za tímto účelem by Komise nejprve měla přijmout rozhodnutí uvádějící, proč byly jiné prostředky pro získání nezbytných informací neefektivní. Má se za to, že pojem podnik má stejný význam jako v jiných oblastech práva Unie, zejména v oblasti práva hospodářské soutěže.
- (9) Aby se zajistilo, že do provádění tohoto nařízení budou zapojeny členské státy, což odráží zásadu loajální spolupráce mezi Komisí a členskými státy stanovenou v čl. 4 odst. 3 SEU, je vhodné stanovit, že jakékoliv rozhodnutí Komise uvádějící její záměr použít pravomoc požadovat od podniků nebo sdružení podniků informace podle tohoto nařízení se bezodkladně oznámí dotčenému členskému státu nebo členským státům.
- (10) Toto zmocnění nemá za cíl vytvořit nové pravomoci Komise k prosazování práva, jakými jsou především pravomoci zahájit řízení pro porušování práva Unie v oblasti vnitřního trhu proti jednotlivým účastníkům trhu. Jeho účelem je spíše poskytnout Komisi dodatečnou zjišťovací schopnost, a to tehdy, je-li to nezbytně nutné pro plnění úkolů, které byly Komisi svěřeny Smlouvou o fungování Evropské unie za účelem zajištění uplatňování práva Unie v souvislosti s cílem vytvořit a zajistit fungování vnitřního trhu. V zájmu vytvoření plně fungujícího vnitřního trhu je vhodné objasnit, že toto zmocnění se týká také hospodářských odvětví v rámci vnitřního trhu, pro která SFEU předpokládá společné politiky: zemědělství a rybolov (vyjma zachování biologických mořských zdrojů), doprava, životní prostředí a energetika.
- (11) Aby byl tento nástroj pro vyšetřování účinný, měly by se požadované informace vztahovat k uplatňování příslušného práva Unie. Může se jednat například o faktické údaje o trhu, včetně struktury nákladů, cenové politiky, údajů o přípravcích nebo službách nebo zeměpisného rozložení zákazníků a dodavatelů. Může se rovněž jednat o analýzu fungování vnitřního trhu provedenou podniky nebo sdruženími podniků na základě skutečností, například ve vztahu k vnímaným regulačním překážkám či překážkám pro vstup na trh nebo ve vztahu k nákladům na přeshraniční operace. Aby se minimalizovaly náklady na odpověď na žádosti o informace, měly by se tyto žádosti týkat pouze informací, které mají dotčené podniky nebo sdružení podniků pravděpodobně k dispozici.

- (12) Při vydávání žádostí o informace určených podnikům a sdružením podniků musí Komise pečlivě vybrat příjemce, aby byly žádosti adresovány pouze podnikům a sdružením podniků, které jsou schopny poskytnout dostatečně relevantní informace, zejména pak větším podnikům v příslušném členském státě. Cílem žádostí o informace je řešit předpokládaný, tj. na dostupných informacích se zakládající, závažný problém týkající se uplatňování práva Unie v oblastech vnitřního trhu, zemědělství a rybolovu (vyjma zachování biologických mořských zdrojů), dopravy, životního prostředí a energetiky. Jejich cílem není stíhat podniky za příslušné chování, pokud se nějakého dopustily. Proto jsou sankce stanovené v tomto nástroji navrženy tak, aby řešily výhradně dva případy. Týkají se pouze situace, kdy úmyslně nebo z hrubé nedbalosti není poskytnuta odpověď na žádost o informace, a situace, kdy je odpověď úmyslně nebo z hrubé nedbalosti nesprávná, neúplná nebo zavádějící. Shromážděné informace případně mohou být rovněž použity pro osvětlení situací, kdy je pro podniky obtížné postupovat v souladu s právními předpisy, a to s cílem zlepšit řádné uplatňování pravidel vnitřního trhu. S cílem zabránit nepřiměřené administrativní zátěži pro mikropodniky, u nichž je beztak nepravděpodobné, že by byly schopny poskytnout dostatečně relevantní informace, by se měla vyloučit možnost, aby Komise podávala žádosti o informace určené této kategorii podniků. U žádostí o informace určených malým a středním podnikům by Komise měla řádně zohlednit zásadu proporcionality. Ačkoliv je nepravděpodobné, že by malé a střední podniky působily ve větším rozsahu, který by jim umožnil podstatně ovlivnit situaci na trhu, informace získané od malých a středních podniků by se mohly ukázat jako cenné při informování Komise ohledně obtíží při vytváření a fungování vnitřního trhu. Informace, které jsou pro malé a střední podniky snadno dostupné, mohou být neoficiální, stále však mohou Komisi upozornit na obtíže týkající se jednotného trhu, s nimiž se malé a střední podniky pomohou potýkat. Malým a středním podnikům za normálních okolností nevzniknou a ani by neměly vzniknout významné dodatečné náklady na shromažďování údajů v reakci na tento nástroj. Vzhledem k jejich relativně slabší vyjednávací pozici v hodnotových řetězcích by malé a střední podniky mohly být ohledně informací vstřícnější, bude-li jim zaručen postup, který řádně respektuje důvěrnost a anonymitu. Z vyřešení obtíží při vytváření a fungování jednotného trhu by mohly mít prospěch zejména malé a střední podniky, jelikož největším překážkám při snaze zahájit a rozšiřovat své působení v rámci jednotného trhu čelí právě malé inovativní podniky. Z důvodů soudržnosti a právní jistoty se použijí definice „mikropodniku“, „malého podniku“ a „středního podniku“ podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU²⁹.
- (13) V zájmu jednotnosti provádění práva Unie v oblasti vnitřního trhu, jakož i v oblastech zemědělství, rybolovu (vyjma zachování biologických mořských zdrojů), dopravy, životního prostředí a energetiky, je nezbytné stanovit mechanismy pro sdílení informací mezi Komisí a členskými státy, pokud jde o žádosti o informace, případně o odpovědi na tyto žádosti, a to aniž by byla dotčena povinnost zachovávat služební tajemství.
- (14) Nástroj pro vyšetřování stanovený v tomto nařízení je užitečný zejména z hlediska uplatňování práva Unie v oblasti vnitřního trhu ze strany Komise. Je rovněž užitečný

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 19).

pro jakákoliv následná donucovací opatření dotčených členských států, která by vyžadovala použití příslušných informací shromážděných za použití této pravomoci a poskytnutých Komisí dotčeným členským státům. Mimo to v situacích, kdy vyvstanou obtíže při uplatňování stávajících pravidel, včetně situací, kdy podniky nejsou v důsledku nedostatku právní jistoty schopny postupovat v souladu s právními předpisy, by tento nástroj pro vyšetřování rovněž mohl být užitečný poté, co se ukáže, že použití jiných nástrojů a zdrojů relevantních informací je nedostatečné, a mohl by přispět ke koncepci a návrhu regulačních řešení. Je rovněž vhodné neumožnit použití těchto informací pro jiné účely, zejména pro uplatňování pravidel hospodářské soutěže podle SFEU, a to aniž by bylo dotčeno opětovné použití zveřejněných informací.

- (15) Komise by měla mít možnost vynucovat odpovědi na žádosti o informace zaslané podniku nebo sdružení podniků, podle potřeby i pomocí přiměřených pokut a penále uložených prostřednictvím rozhodnutí. Při stanovování výší pokut a penále by měla Komise řádně zohledňovat zásadu proporcionality (včetně aspektů vhodnosti), zejména pokud jde o malé a střední podniky. Práva stran, od kterých se žádá poskytnutí informací, by měla být zaručena tím, že jim bude dána příležitost se vyjádřit k rozhodnutí o uložení pokuty nebo penále ještě před jeho přijetím.
- (16) Při řádném zohlednění zásady proporcionality (včetně aspektů vhodnosti) by Komise měla být schopna snížit výši penále nebo je zcela prominout, pokud příjemci žádostí požadované informace poskytnou, ač po uplynutí lhůty. Z důvodů právní jistoty je rovněž vhodné stanovit promlčecí lhůty pro ukládání a vymáhání pokut a penále.
- (17) Soudní dvůr Evropské unie by měl mít v souladu s článkem 261 SFEU plnou jurisdikci týkající se rozhodnutí, kterými Komise ukládá pokuty nebo penále podle tohoto nařízení, což znamená, že pokutu či penále uložené Komisí může zrušit, snížit nebo zvýšit.
- (18) V zájmu transparentnosti a právní jistoty je vhodné poskytnout veřejnosti informace týkající se rozhodnutí Komise. Při zveřejňování těchto informací a nakládání s nimi by měla Komise dodržovat pravidla služebního tajemství v souladu s článkem 339 SFEU, včetně ochrany všech důvěrných informací.
- (19) Zveřejnění informací týkajících se hospodářské činnosti podniku by danému podniku mohlo způsobit vážnou újmu. Komise by proto měla vzít náležitě v úvahu oprávněné zájmy podniků, zejména ochranu jejich obchodního tajemství. Aby se zajistilo, že se obchodní tajemství a další důvěrné informace poskytnuté Komisi budou zpracovávat v souladu s článkem 339 SFEU, měl by každý podnik nebo sdružení podniků poskytující informace jasně označit, jaké údaje považuje za důvěrné a proč. Komise by neměla mít možnost zveřejňovat důvěrné informace, které tito respondenti poskytli členskému státu, jehož se žádost týká, pokud předtím neobdržela souhlas těchto respondentů dané informace za tímto účelem zveřejnit. Od daného respondenta by se mělo vyžadovat, aby Komisi poskytl zvláštní, nedůvěrné znění podaných informací, jež by bylo možné příslušnému členskému státu poskytnout. Pokud se nezdá, že by informace označená jako důvěrná byla předmětem služebního tajemství, je vhodné, aby existoval mechanismus, pomocí kterého Komise rozhodne o rozsahu možného zveřejnění takové informace. Každé rozhodnutí o zamítnutí požadavku na důvěrnost dané informace by mělo uvádět lhůtu, po jejímž uplynutí může být informace zveřejněna, aby mohl respondent využít dostupné soudní ochrany, včetně jakýchkoli předběžných opatření. Práva respondentů by měla být zaručena tím, že jim bude dána příležitost se vyjádřit ještě předtím, než je rozhodnutí o zamítnutí žádosti o zachování důvěrnosti přijato.

- (20) Vzhledem k výjimečnosti nástroje pro vyšetřování stanoveného tímto nařízením a s ohledem na sledování proporcionality jeho používání Komise každé dva roky vypracuje zprávu o uplatňování tohoto nařízení a předloží ji Evropskému parlamentu a Radě.
- (21) Toto nařízení ctí základní práva a zachovává zásady uznané zejména v Listině základních práv Evropské unie. Toto nařízení zejména usiluje o zajištění plného dodržování práva na respektování soukromého a rodinného života, práva na ochranu osobních údajů, práva na řádnou správu, zejména přístupu k dokumentům, a to při dodržování obchodního tajemství, práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, práva na obhajobu a zásad zákonnosti a přiměřenosti penále.
- (22) Pokud opatření stanovená v tomto nařízení vyžadují zpracování osobních údajů, měla by se provádět v souladu s právními předpisy Unie týkajícími se ochrany osobních údajů, zejména se směrnicí 95/46/ES³⁰. Pokud jde o zpracování osobních údajů Komisí v rámci tohoto nařízení, řídí se Komise ustanoveními nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001³¹.
- (23) Vzhledem k tomu, že cílů tohoto nařízení, konkrétně usnadnění přístupu Komise k tržním informacím nezbytným pro plnění jejích úkolů za účelem dosažení řádného fungování vnitřního trhu, nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států, ale z důvodu jejich rozsahu a účinku jich lze lépe dosáhnout na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (24) Toto nařízení by se nemělo dotknout vyšetřovacích pravomocí členských států. Cílem tohoto nařízení není pozměnit, omezit nebo zrušit vyšetřovací pravomoci, které Komise nebo orgány, instituce či jiné subjekty Unie již obdržely podle jiných právních nástrojů Unie. Tímto nařízením by neměly být dotčeny zejména vyšetřovací pravomoci Komise týkající se uplatňování pravidel hospodářské soutěže nezbytných pro fungování vnitřního trhu.
- (25) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 a vydal stanovisko dne [...],

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, (Úř. věst. L 281, 23.11.1995).

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1).

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví pravidla týkající se těchto skutečností:
 - a) podmínek, za kterých může Komise požadovat, aby jí podniky a sdružení podniků poskytly informace potřebné k plnění úkolů, které byly Komisi svěřeny v souvislosti s oblastmi uvedenými v článku 2;
 - b) postupu, který se použije při požadování těchto informací.
2. Toto nařízení se použije, aniž jsou dotčena ostatní ustanovení umožňující Komisi nebo orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie shromažďovat nebo požadovat informace.

Článek 2

Oblast působnosti

Toto nařízení se vztahuje na tyto oblasti:

- 1) vnitřní trh, jak je uvedeno v čl. 26 odst. 2 Smlouvy;
- 2) zemědělství a rybolov, vyjma zachování biologických mořských zdrojů;
- 3) doprava;
- 4) životní prostředí;
- 5) energetika.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

- 1) „mikropodnikem“ se rozumí podnik podle čl. 3 odst. 1 směrnice 2013/34/EU;
- 2) „malým podnikem“ se rozumí podnik podle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 2013/34/EU;
- 3) „středním podnikem“ se rozumí podnik podle čl. 3 odst. 3 směrnice 2013/34/EU.

Článek 4

Pravomoc požadovat informace od podniků a sdružení podniků

Pokud by závažná obtíž týkající se uplatňování práva Unie mohla ohrozit dosažení důležitého cíle unijní politiky, může Komise za účelem řešení výše uvedené obtíže podle kapitoly II požadovat informace od podniků nebo sdružení podniků.

Kapitola II

Podmínky a postup při požadování informací

Článek 5

Podmínky

1. Komise použije pravomoc požadovat informace od podniků a sdružení podniků stanovenou v článku 4 pouze tehdy, nejsou-li informace, které má Komise k dispozici a které jsou nutné pro účely uvedené v článku 4, dostačující nebo přiměřené a nemohou-li být včasným způsobem obdrženy vzhledem k těmto důvodům:
 - a) informace není obsažena ve veřejně přístupném zdroji; a
 - b) informace na žádost Komise nebyla členským státem poskytnuta; nebo
 - c) informace nebyla poskytnuta právníkem nebo fyzickou osobou.
2. Před požadováním informace v souladu s článkem 6 Komise přijme rozhodnutí uvádějící její záměr použít pravomoc požadovat od podniků nebo sdružení podniků informace podle tohoto nařízení.

Rozhodnutí musí obsahovat následující:

- a) souhrnný popis údajné závažné obtíže s přeshraničním rozměrem týkající se uplatňování práva Unie a proč by tato obtíž mohla ohrozit dosažení důležitého cíle unijní politiky;
- b) souhrnný popis požadovaných informací;
- c) odůvodněné vysvětlení, proč jsou tyto informace nezbytné pro účely uvedené v článku 4;
- d) odůvodněné vysvětlení, proč se jiné způsoby, jak tyto informace získat, ukázaly nedostatečné nebo nevyhovující, nebo proč je dosud není možné včasným způsobem získat;
- e) kritéria pro výběr příjemců žádostí o informace.

Rozhodnutí je určeno dotčenému členskému státu nebo členským státům. Komise bezodkladně uvědomí dotčený členský stát nebo členské státy.

3. Podniky nebo sdružení podniků, jichž se žádost podle článku 4 týká, jsou povinny poskytnout pouze ty informace, které mají k dispozici.

Komise řádně zohlední zásadu proporcionality, zejména s ohledem na malé a střední podniky.

Článek 6

Žádost o informace určená podnikům a sdružením podniků

1. V případech stanovených v článku 4 a za podmínek stanovených v článku 5 může Komise prostou žádostí nebo rozhodnutím požadovat, aby jí podniky nebo sdružení podniků poskytly informace.

Při výběru příjemců žádostí o informace se Komise snaží zajistit, aby tyto žádosti byly adresovány pouze podnikům a sdružením podniků, které jsou schopny relevantní informace poskytnout.

Komise nezašle žádosti o informace v souladu s tímto nařízením mikropodnikům, pokud nejsou součástí skupiny podniků, která se považuje alespoň za malou skupinu podle čl. 6 odst. 5 směrnice 2013/34/EU.

2. V prosté žádosti uvedené v odstavci 1 se uvede právní základ a účel žádosti, upřesní se, jaké informace jsou vyžadovány, a stanoví se přiměřená lhůta, ve které musí být informace poskytnuty. Uvedou se také pokuty podle čl. 9 odst. 1 za poskytnutí nesprávných nebo zavádějících informací.
3. V rozhodnutí uvedeném v odstavci 1 se uvede právní základ, účel žádosti, upřesní se, jaké informace jsou vyžadovány, a stanoví se přiměřená lhůta, ve které musí být informace poskytnuty. Uvedou se také pokuty podle čl. 9 odst. 1 a případně penále podle čl. 9 odst. 2.

Dále se uvede právo podniků nebo sdružení podniků na přezkum rozhodnutí Soudním dvorem Evropské unie.

Dotčené podniky nebo sdružení podniků mohou v souladu s článkem 14 požadovat prodloužení lhůty.

4. Komise současně poskytne kopii prosté žádosti nebo rozhodnutí uvedených v tomto článku členskému státu, na jehož území se nachází sídlo podniku nebo sdružení podniků.

Pokud Komise zahájila formální řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU, poskytne Komise členskému státu, kterého se řízení týká, kopii všech prostých žádostí nebo rozhodnutí uvedených v tomto článku podaných v kontextu daného řízení bez ohledu na to, kde se nachází sídlo podniku nebo sdružení podniků.

5. Rozhodnutí uvedená v odstavci 1 se zasílají dotčenému podniku nebo sdružení podniků. Komise toto rozhodnutí bezodkladně oznámí příjemci.

Článek 7

Odpovědi na žádosti o informace a ochrana důvěrných informací

1. Podniky nebo sdružení podniků, které na základě žádosti Komise o informace založené na článku 5 poskytují informace, předloží své odpovědi Komisi jasným, úplným a přesným způsobem.
2. Komise příjemci poskytne příležitost uvést, které informace považuje za předmět služebního tajemství.

Podnik nebo sdružení podniků poskytující informace na základě článku 5 jasně uvede, které informace považuje za důvěrné, uvede odůvodnění žádosti o zachování

důvěrnosti a poskytne Komisi zvláštní znění podání bez důvěrných informací. Pokud musí být informace předloženy v určité lhůtě, platí tatáž lhůta i pro zaslání znění bez důvěrných informací.

3. Komise předá obdržené odpovědi členskému státu, kterého se žádost týká, a to v případě, že jsou tyto odpovědi významné pro formální řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU vedené proti dotčenému členskému státu. Pokud odpověď podle tohoto článku zahrnuje informace, které jsou vůči tomuto členskému státu důvěrné, Komise předá pouze verzi podání, která není důvěrná.
4. Komise ověří, zda je žádost o zachování důvěrnosti předaných informací podaná odpovídajícími podniky nebo sdruženími podniků podle odstavce 2 druhého pododstavce řádně odůvodněná a přiměřená.

Poté, co dá Komise podniku nebo sdružení podniků příležitost vyjádřit se, může Komise přijmout rozhodnutí shledávající, že informace označené jako důvěrné nejsou chráněny, a stanoví lhůtu, po jejímž uplynutí se informace zveřejní. Uvedená lhůta nesmí být kratší než jeden měsíc.

Rozhodnutí se bezodkladně oznámí dotčenému podniku nebo sdružení podniků.

Článek 8

Používání informací shromážděných Komisí

Komise použije informace shromážděné podle článku 5 pouze k účelu stanovenému v článku 4.

Komise může důvěrné informace poskytnuté podniky nebo sdružením podniků zahrnout do dokumentů, které se předají jiným stranám nebo které se zveřejní, pouze v těchto případech:

- a) jsou-li tyto informace ve formě shrnutí nebo výtahu nebo v každém případě v takové formě, která neumožňuje identifikaci podniků nebo sdružení podniků;
- b) obdržela-li předtím Komise souhlas respondenta se zveřejněním těchto informací;
- c) je-li sdělení těchto informací členskému státu nezbytné k doložení porušení práva Unie v rámci oblasti působnosti tohoto nařízení, a to za předpokladu, že respondent měl před přijetím rozhodnutí příležitost vyjádřit se a před zveřejněním využít dostupné soudní opravné prostředky.

Informace, které již byly zveřejněny, může Komise použít i pro jiný účel než ten, který je stanoven tímto nařízením.

Kapitola III

Pokuty a penále

Článek 9

Pokuty a penále

1. Považuje-li to Komise za nezbytné a přiměřené, může rozhodnutím uložit podnikům nebo sdružením podniků pokuty nepřesahující 1 % celkového obrátu za předchozí hospodářský rok, pokud úmyslně nebo z hrubé nedbalosti v reakci:

- a) na žádost učiněnou na základě čl. 6 odst. 2 poskytnou nesprávné nebo zavádějící informace;
 - b) na rozhodnutí přijaté na základě čl. 6 odst. 3 poskytnou nesprávné, neúplné nebo zavádějící informace nebo informace neposkytnou ve stanovené lhůtě.
2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům nebo sdružením podniků penále, pokud neposkytnou úplné, přesné a nezavádějící informace požadované Komisí na základě rozhodnutí přijatého podle čl. 6 odst. 3 ve stanovené lhůtě.
- Penále nepřesáhne 5 % průměrného denního obrátu dotčeného podniku nebo sdružení za předchozí hospodářský rok za každý pracovní den prodlení počítaného ode dne stanoveného v rozhodnutí do doby, kdy poskytne informace požadované Komisí.
3. Pokud podnik nebo sdružení podniků neposkytne žádné informace nebo poskytne neúplné informace, Komise před uložením pokuty nebo penále stanoví konečnou lhůtu v délce dvou týdnů, v níž má chybějící informace obdržet.
4. Komise při stanovení výše pokuty nebo penále zohlední povahu, závažnost a délku trvání porušení čl. 6 odst. 1, jakož i zásadu proporcionality, zejména s ohledem na malé a střední podniky.
5. Pokud podniky nebo sdružení podniků splnily povinnost, k jejímuž vymáhání bylo penále určeno, může Komise částku penále snížit nebo ji prominout.
6. Před přijetím každého rozhodnutí podle odstavců 1 nebo 2 poskytne Komise dotčeným podnikům nebo sdružením podniků příležitost k vyjádření.

Článek 10

Promlčecí lhůta pro ukládání pokut a penále

- 1. Pravomoci svěřené Komisi článkem 9 podléhají promlčecí lhůtě tři let.
- 2. Lhůta stanovená v odstavci 1 začíná běžet dnem, kdy došlo k protiprávnímu jednání uvedenému v článku 9. V případě trvajicího nebo opakovaného porušení čl. 6 odst. 1 však začíná lhůta běžet dnem, kdy bylo porušení ukončeno.
- 3. Veškerá opatření ze strany Komise s cílem provést šetření nebo sledovat možné porušení čl. 6 odst. 1 přerušují promlčecí lhůtu pro uložení pokuty nebo penále, a to s účinkem ode dne, kdy je opatření oznámeno dotčenému podniku nebo sdružení podniků
- 4. Po každém přerušení začíná promlčecí lhůta běžet znovu. Promlčení lhůta však uplyne nejpozději dnem, kdy uplyne šest let, aniž by Komise uložila pokutu nebo penále. Uvedená lhůta se prodlužuje o dobu, po kterou promlčecí lhůta neběží podle odstavce 5.
- 5. Promlčecí lhůta pro uložení pokuty nebo penále neběží po dobu, kdy je rozhodnutí Komise předmětem řízení u Soudního dvora Evropské unie.

Článek 11

Promlčecí lhůta pro vymáhání pokut a penále

1. Pravomoc Komise vymáhat rozhodnutí přijatá podle článku 9 se promlčuje po pěti letech.
2. Promlčecí lhůta uvedená v odstavci 1 začíná běžet dnem, kdy rozhodnutí přijaté podle článku 9 nabude právní moci.
3. Promlčecí lhůta uvedená v odstavci 1 se přerušuje:
 - a) oznámením rozhodnutí, kterým se mění původní částka pokuty nebo penále nebo kterým se zamítá žádost o takovou změnu;
 - b) každým úkonem Komise nebo členského státu jednajícího na žádost Komise, jehož cílem je vymáhat platbu pokuty nebo penále.
4. Po každém přerušení začíná promlčecí lhůta běžet znovu.
5. Promlčecí lhůta pro vymáhání pokut nebo penále uvedená v odstavci 1 neběží po dobu, kdy:
 - a) běží lhůta pro zaplacení poskytnutá respondentovi;
 - b) je vymáhání platby pozastaveno rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie.

Článek 12

Příjemci rozhodnutí

Rozhodnutí přijatá podle čl. 9 odst. 1 a 2 jsou určena dotčenému podniku či sdružení podniků. Komise toto rozhodnutí bezodkladně oznámí příjemci.

Článek 13

Přezkum Soudním dvorem

Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc k soudnímu přezkumu pokut nebo penále uložených Komisí v plné jurisdikci ve smyslu článku 261 Smlouvy o fungování EU. Může uloženou pokutu nebo penále zrušit, snížit nebo zvýšit.

Kapitola IV

Závěrečná ustanovení

Článek 14

Prodloužení lhůt

Trvání lhůt bude stanoveno v měsících nebo pracovních dnech.

Každá žádost o prodloužení lhůty musí být řádně zdůvodněna a předložena písemně útvaru a na adresu, které Komise určí, minimálně pět pracovních dní před jejím uplynutím. Komise se může rozhodnout lhůtu prodloužit, je-li to odůvodněné a přiměřené.

Článek 15

Zveřejňování rozhodnutí

1. Komise zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* souhrnné sdělení o rozhodnutích, která přijala podle čl. 5 odst. 2. Souhrnné sdělení obsahuje informaci o tom, že je možné získat vyhotovení rozhodnutí v závazném jazykovém znění či zněních.
2. Komise zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* rozhodnutí, která přijala podle čl. 9 odst. 1 a 2.

Článek 16

Služební tajemství

Aniž jsou dotčeny články 7 a 8, členské státy, jejich úředníci a jiní zaměstnanci nesmí zveřejňovat informace, které získali prostřednictvím uplatňování tohoto nařízení a které jsou předmětem služebního tajemství.

Článek 17

Ochrana osobních údajů

Pokud jde o zpracování osobních údajů v rámci tohoto nařízení, plní členské státy své úkoly pro účely tohoto nařízení v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy, kterými se provádí směrnice 95/46/ES. Pokud jde o zpracování osobních údajů Komisí v rámci tohoto nařízení, řídí se Komise ustanoveními nařízení (ES) č. 45/2001.

Článek 18

Zprávy

Komise každé dva roky vypracuje zprávu o uplatňování tohoto nařízení a předloží ji Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 19

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*